

BAN etik ve deontolojik şartnamesi

Giriş

Bu şartname BAN Vakfı'nın gerek iç işleyişi gerekse işbirliği içerisinde olacağı kurumlarla etik ve deontolojik sorunlarına yanıt vermek amacıyla oluşturuldu ve BAN Vakfı x/y/z tarihli Genel Kurulu'nda onaylandı. Şartname iki bölümden oluşmakta:

- Vakfın temel ilke, değerler ve amaçlarını içeren etik şartlar beyannamesi
- Çalışma alanlarımız, araştırmalar, farklı kurum ve bireylerden destek alma, destekleme ve vakıf personeli, yönetimi ve gönüllülerle ilişkiler dahil kişiye kapsayan deantolojik hedeflerimiz

Şartname, BAN Vakfı bünyesinde iç ve dış işleyişte uygulanır ve Vakfın: üyeler, idari ve teknik çalışanlar, gönüllüler, araştırmacılar, sanatçılar, bursiyerler, akademisyenleri kapsar. Vakıfla işbirliğinde olan, çalışan, destek alan herkes içeride ve dış etkinliklerinde bu şartnameye uymakla yükümlüdür.

Etik esaslar

BAN'nın temel misyonu bilimsel, kültürel ve sanatsal araştırmalar yapmak, desteklemek, teşvik etmek, demokrasi, hak ve özgürlüklerin geliştirilmesine katkı sunmak.

Sorumluluklarımız:

- ✓ Destekçilerimizin iradesine saygı duymak ve bağışlarını tercihleri ve doğrultusunda değerlendirmek
 - ✓ Bağışları titizlikle kullanmak ve destekleyicilerimize düzenli bilgi vermek
 - ✓ Projelerimizi alanlarında yetkin uzamanların görüşü doğrultusunda seçmek
 - ✓ Her yıl düzenli şekilde yasal kontrolden geçmiş bir etkinlik raporu yayınlamak
 - ✓ Misyonumuzu etik değerlere ve eşitlik ilkesine bağlı şekilde gerçekleştirmek.
1. Bilimsel gerçeği bilim insanlarının bilgisi ve bilimsel metodlarıyla aramak vakfımızın esas rolü. Vakıf dürüstlük ve ciddiyeti esas alır ve bunlara bir bütünlük içinde riayet verir.
 2. Bilimsel araştırma ve eğitim akademik özgürlüğün temelidir. Bu da bilimsel gerçeği araştırmanın en gerekli koşuludur. İşbiligi içerisinde olduğu kurumlar, yapılarla çalışmalarında bağımsız kurum ilkesinden taviz vermez. Bu ilkelere bütün yönetici, çalışan ve komisyonlarının riayet etmesini bekler.
 3. Kamu kurumlarından, veya yarı kamusal kurumların değerlerine saygı gösterir ve harcamalarını esas amaçları doğrultusunda kullanır. Akademik ve bilimsel araştırmaları yaparken kamu alanına ve evrensel değerlere saygıyı esas alır, hak ve ödevlerini gözardı etmez.
 4. Kişiye ve kişinin hak ve özgürlüklerine saygıyı ilke edinir. BAN işbiliğinde olduğu kişi ve kişilerin bilimsel araştırma, eğitim, sanatsal ve kültürel ürünlerine temel

misyonu doğrultusunda, yaklaşıp. Kişinin inancı, toplumsal statüsü ve cinsiyeti, işbirliği için esas teşkil etmez. Araştırmacı, aktör, aktris, yazar, çevirmen, öğrenci, vs. eşit muameleye tabi olur. Araştırma konusu, çalışma kaynakları ve ürünlere eşit yaklaşıp. Sanatsal, kültürel ve bilimsel alanda çalışanlarla işbiliğinde eşitlik ilkesine riayet eder, daha zayıf durumda olanlara adil davranır.

5. Kabul edilen bağışlar vakfın esas misyonu doğrultusunda amaçları yerine getirmek için kullanılır. Bağışlar belirli bir amaç doğrultusunda verilmişse buna uygun kullanılır. Bu konuda değişiklik yapması gerekirse bağış sahibinin görüşüne başvurulur. Bu konuda bir engel çıkması durumunda yönetim kurulu ve müteveli heyetin kararına riayet edilir.
6. Vakıf, temel misyon ve ilkelerine ters düşecek, bağımsızlığına gölge düşürecek kişi ve kurumlardan bağış almaz. Bir tereddüt oluşması durumunda yönetim kurulunun onayı ve müteveli heyetin görüşüne başvurulur.
7. İsmi vakıfça bilinen bağışçı birey ve krumlar her yıl sonunda bir fatura ve onay belgesi alırlar.
8. Kimliğini açıklamak istemeyen bağışçılar için gizlilik ilkesi uygulanır. Bu kişilere ait kimliksel ve ilitişimsel veriler gizli tutulur ve hiçbir şekilde paylaşılmaz.
9. Vakıf iletışim politikasında özel yaşam alanının korunmasına saygıyı esas alır. İletışim araçlarının kullanılmasında bu ilke titizlikle uyar.
10. Vakıf şeffaflık ilkesine uyar. Bütün üye ve bağışçıların yılda en az bir kez çalışmalar hakkında bilgilendirir. Üye ve bağışçılar şu haklara sahiptir:
 - yıllık falliyet ve maliye raporunun genel kurulda onaylanmış şekli
 - maliye denetim kurulu veya mali müşavirin ismi
 - ve etik şartnamesinin bir kopyası
 - Vakfın kamuya açık etkinliklerine davet edilmesi

Deontolojik hedefler

Yukarıda belirtilen etik esaslar kaynağını Vakfın temel hak ve ödevlerinden alır ve uygulanır. Çalışmalarımızın daha demokratik, toleranslı, şeffaf ve verimli olması için aşağıdaki deontolojik ilke ve deheflere uymayı esas alır:

1. Gerçeği araştırmak

- a) Eleştirel bakış ve anlayış olmadan bilimsel gerçeğe ulaşamaz. BAN bilimsel araştırma, kültürel ve sanatsal üretimlerin bilimsel tartışmalara ve bilimsel üretime açık olmasını savunur, teşvik eder ve yayar.
- b) Gerçeği aramak yetkinlik, olguların eleştirel gözlemini, karşılaştırmayı, kaynakların doğru ve itibarlı olmasını gerektirir. Yeniliğe ve bilimsel ilerlemeye ve yaratıcılığa açık olur. Bilimsel metod, güvenilir, objectif ve gerçeğe dayanır ve uygun prosedürler gerektirir. Yeni fikir, bilimsel bir çalışma, sanatsal bir ürün, gerçeğe ulaşmada temel oluşturur, kişilerin hak ve özgürlüklerine saygıyı esas alır.

- c) Bilimsel, sanatsal ve kültürel araştırmalar alanında görev üstlenen herkes yetkisini, bilgi ve yeteneklerini dürüstçe uygular ve bunu yorum, analiz ve üretimlerinde esas alır
- d) Bu ilkeler her türlü bilimsel, sanatsal, kültürel miras ve entellektüel ürünün taklit ve tahrif edilmesini yasaklar.
- e) Bilimsel, sanatsal ve kültürel ürünlerin ortaya çıkmasında katkıda bulunanlar, öğrenciler dahil herkesin emeği adil şekilde tanınır ve tanıtılır.

2. Bilimsel araştırma ve üretimin özgürlüğü

- a) BAN Vakfı misyon ve görevleri alanında bilimsel araştırma ve eğitimin özgürlüğünü savunur. Bu özgürlüğün, kalkınma, gelişme, paylaşım, bilginin gelecek nesillere aktarımı ve yenilenmeyle beraber sanatsal yaratıcılığın gereği olduğuna inanır.
- b) Bilimsel araştırma özgürlüğü beraberinde ödevler de getirir. Bu özgürlük yasalar, uluslararası ilgili sözleşmeleri esas alır. Bilimsel araştırma ve üretme özgürlüğünün sınırını bu şartname ve ilgili evrensel sözleşmeler sınırlar.
- c) Bilimsel, sanatsal ve kültürle araştırmalar bireyin bağımsızlığına ve kişiye saygıyı esas alır. Herhangi bir ayrıcalığı, hediye, davetiye vb avantajları kuruma karşı zorunlu bir şeffaflığı ve kurumun karar ve tüzüklerine bağılılığı gerektirir.
- d) Kişisel çıkar, menfaat, çıkar çatışması ve özel bağıları veya ahlaki sorun yaratabilecek durumlar kuruma önceden bildirilir.
- e) Kurum dahilinde çalışan veya görev alan herkes dürüstlük ve sadakat görevlerini iç ve dış işleyişte savunur

3. Görev ve sorumluluk

- a) BAN Vakfı Kürt kültürü, sanatı ve insan, sosyal bilimler alanındaki aydınlanmaya, toplumsal, ekolojik kalkınma ve sürdürülebilir gelişme anlayışı doğrultusunda katkı sunar. Bilim ve bilginin, yapabilme becerilerinin aktarımını sağlamayı görev bilir. Bunun için bugünün gerçeği ve ihtiyaçlar doğrultusunda uygun araç, eğitim ve maddi destek sağlar.
- b) Vakfın üye ve destek alanları araştırma, bilgi, beceri ve ürünlerini akademik, kültürel ve sanatsal alanlardaki meslektaşları ve geniş kitlelerle, resmi görev ve işlevlerine zarar vermeyecek şekilde paylaşırlar.
- c) Vakfın üyesi araştırmacı, akademisyen ve sanatçılar kendileriyle ilgili yasa ve şartnamelere bağılı kalır. Çalışmaları sırasında bu şartnamenin savunduğu değer ve etik normları esas alırlar.
- d) Üyeler ve destek alanlar kendilerine sunulan imkanları ve insan kaynaklarını ihtiyaç dahilinde adil ve şeffaf şekilde kullanır. Her türlü hile ve art niyetli sayılabilecek iş ve eylemden kaçınırlar.

4. Kişie saygı

- a) BAN Vakfı şans eşitliği ilkesini savunur. Her çalışma ve ilişkilerinde her türlü cinsel, etnik, social, inançsal, fikişsel farklılık, aidiyet, fiziksel özörlölük (fiziksel hareket kısıtlılığı), yaşı, cinsel tercih, toplumsal cinsiyet tercihi, gibi farklılıkları zenginlik sayar ve ayırım yapmaz. Zayıf veya hassas durumda olanlara karşı pozitif ayrımcılık yapar.
- b) Her türlü cinsiyetçi yaklaşım, psikolojik veya cinsel taciz yasal müeyyide gerektirir.
- c) Vakıf üye ve çalışanlarına karşı eşitlik ve şeffaflık ilkeleri doğrultunda yaklaşır. Çalışanlara sağlıklı, çekici, teşvik edici bir çalışma ortamı ve koşulları yaratır. Personnelin beklenti ve ihtiyaçlarını gözönünde bulundurur, uygun ve modern çalışma araçları kullanır. Çalışanların bilgi ve becerilerini geliştirmeleri için

imkanlar dahilinde hizmet içi eğitimi teşvik eder. Ücret politikasında kişilerin bilgi, eğitim ve yaş durumunu dikkate alır ve somut koşulları uygular. Çalışma ortamında üye ve personelin fikir özgürlüğüne saygı duyar, olası çatışmaları diyalog ve uzlaşma yöntemleriyle çözer.

- d) Kişiyi saygı kurum içerisindeki ilişkiler, ücret ve üyeler için harcama ve masraf konularını da kapsar. Bu konularda güven esas alınır ve şeffaf prosedürler uygulanır, kişisel bilgi ve veriler korunur.

Bir fikir vermek açısından, geçici örnek görseller :

